Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich – EtnoPolska 2019

Głównym celem realizacji zadania „Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich” była promocja materialnego i niematerialnego dziedzictwa kultury Górali Zagórzańskich: strojów, obrzędowości dorocznej i zwyczajów, sztuki ludowej i rzemiosła, budownictwa, folkloru, tradycyjnych potraw. Cel ten został zrealizowany poprzez organizację wydarzenia: imprezy plenerowej pt. „Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich”, która odbyła się w dn. 24.08.2019 r. W tym dniu uczestnicy mogli wziąć udział w warsztatach plastycznych dla dzieci dot. malarstwa na szkle oraz malowania zabawki drewnianej, które odbywały się równolegle podczas trwania imprezy plenerowej w otoczeniu kościółka. Ponad to odbyły się warsztaty pokazowe prowadzone przez lokalnych rzemieślników (krawiec ludowy, gorseciarka, kuśnierz i wytwórca gwiazdy kolędniczej)

przybliżające tradycyjne techniki i tajniki rzemiosła. Dzięki organizacji warsztatów możliwa stała się promocja zanikających, rzemieślniczych tradycji regionu oraz bezpośredni międzypokoleniowy przekaz wiedzy. Uczestnicy biorący udział w pokazach mieli możliwość kontaktu z unikatowymi przejawami niematerialnej kultury regionu. Dodatkowo przekaz wiedzy dotyczącej materialnego dziedzictwa kultury miał miejsce dzięki zorganizowaniu pokazu filmu o rzemieślnikach i wykładów etnograficznych dotyczących tradycyjnego stroju i budownictwa pasterskiego. Ponadto realizacja zadania umożliwiła zaangażowanie lokalnych rękodzielników i twórców ludowych poprzez zorganizowanie podczas trwania imprezy kiermaszu regionalnego a także upowszechniła wiedzę dotyczącą dawnych tradycji kulinarnych regionu dzięki zaangażowaniu Koła Gospodyń Wiejskich, które przygotowały degustację. Promocja folklory tego regionu stała się możliwa dzięki występom na scenie trzech zespołów folklorystycznych, które zaprezentowały rodzimy repertuar pieśni i tańców.

W ramach imprezy plenerowej możliwe stało się zaprezentowanie kultury lokalnej szerokiej grupie odbiorców, rezultatem będzie utrwalanie świadomości i własnej tożsamości kulturowej. Na terenie występowania tej grupy etnograficznej nasze Muzeum jest jedyną placówką, która zajmuje się badaniem i dokumentowaniem kultury tradycyjnej Górali Zagórzańskich. Rezultatem realizacji zadania jest i będzie w dłuższej perspektywie promocja niematerialnego dziedzictwa kultury Górali Zagórzańskich. Głównym rezultatem realizacji zadania była integracja i budowanie tożsamości społeczności lokalnej. Ponadto rezultatem realizacji zadania jest wzmocnienie statutowej działalności Muzeum w zakresie upowszechniania wiedzy o kulturze grupy etnograficznej Górali Zagórzańskich.W

ramach zadania Muzeum zorganizowało imprezę plenerową pt. „Spotkanie z kulturą Górali Zagórzańskich 24.08.2019 r., podczas której odbyły się: – warsztaty plastyczne dla najmłodszych, łączących wiedzę teoretyczną z zajęciami praktycznymi, które w atrakcyjny sposób pozwoliły zapoznać się z kulturą tradycyjną regionu (malarstwo na szkle, zabawkarstwo) prowadzone przez edukatorów Iwonę Ciesielską oraz Aleksandrę Traczyk

– warsztaty pokazowe prowadzone przez lokalnych rzemieślników przybliżające tradycyjne techniki i tajniki rzemiosła: krawiectwo ludowe – Rafał Nowak z Kasiny Wielkiej, kuśnierstwo – Józef Napora z Poręby Wielkiej, gorseciarstwo – Maria Łabuz z Łętowego, wyrób gwiazdy kolędniczej – Stanisław Kościelniak z Olszówki.

– następnie we wnętrzu zabytkowego kościółka odbył się pokaz filmu etnograficznego, dokumentującego sylwetki rzemieślników zrealizowanego na podstawie badań terenowych prowadzonych przez pracowników Muzeum pt. „Czego woda nie weźmie i ogień nie spali…, rzecz o dawnych rzemieślnikach”, ze wstępem Małgorzaty Wójtowicz-Wierzbickiej etnografki, współautorki filmu.

– uczestnicy imprezy plenerowej zostali oprowadzeni przez przewodnika po ekspozycji dotyczącej kultury tradycyjnej Górali Zagórzańskich, która mieści się w przyziemiu zabytkowego kościoła w Rabce-Zdroju.

– kolejno odbyły się wykłady przybliżające kulturę ludową Górali Zagórzańskich prowadzone przez etnografów dr Dorotę Majerczyk pt.

„Tradycyjny
strój Górali Zagórzańskich”, oraz Wojciecha Śliwińskiego pt. „Budownictwo pasterskie w Gorcach”.
– Następnie o godzinie 17:00 odbyły się występy zagórzańskich zespołów regionalnych przybliżające folklor i obrzędowość Górali Zagórzańskich: Gminny Młodzieżowy Zespół Regionalny z Niedźwiedzia, Dolina Mszanki z Mszany Górnej oraz Kasinianie –Zagórzanie z Kasiny Wielkiej. Zespoły zapewniały również oprawę regionalną podczas trwania imprezy plenerowej.
– w trakcie trwania imprezy plenerowej odbywała się degustacja potraw regionalnych przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich z Kasiny Wielkiej „Zagórzanki”, prezentujące dziedzictwo kulinarne regionu, skosztować można było m. in. sapki (razowej kluski gotowanej na wodzie), chleba, bigosu oraz wypieków.
– w trakcie trwania imprezy odbył się kiermasz regionalny na którym zaprezentowali swoją pracę twórcy ludowi i rękodzielnicy z regionu – ok. 20 stoisk
– następnie na zakończenie od godziny 19:00 odbywała się sesja fotograficzna przeprowadzona przez profesjonalnego fotografa, aranżowana na terenie i wewnątrz zabytkowej świątyni, finał akcji „Przyjdź do Muzeum w stroju ludowym”.

autorkami projektu były: Małgorzata Wójtowicz-Wierzbicka i Natalia Klęsk